

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ (13182):

Θουκυδίδου Ιστορίαί, 3, 81.1-81.3 + 82.6-7

ΚΕΙΜΕΝΑ

Οί μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθὺς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευσάσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλευσάσαι κελεύσαντες ἅς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ὧσφ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἡραιὸν τε ἐλθόντες τῶν ἱκετῶν ὡς πενήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἱκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς ἑώρων τὰ γιγνόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

[6] Ἀλλά και η συγγένεια θεωρήθηκε χαλαρότερος δεσμός από την κομματική αλληλεγγύη, γιατί οι ομοϊδεάτες ἦσαν ἔτοιμοι να επιχειρήσουν ὅ,τιδήποτε, χωρίς δισταγμό, και τούτο επειδή τα κόμματα δεν σχηματίστηκαν για να επιδιώξουν κοινή ωφέλεια με νόμιμα μέσα, αλλά, αντίθετα, για να ικανοποιήσουν την πλεονεξία τους παρανομώντας. Και η μεταξύ τους αλληλεγγύη βασιζόταν περισσότερο στην συνηγορία παρά στους ὄρκους τους στους θεούς. [7] Τις εύλογες προτάσεις των αντιπάλων τις δέχονταν με υστεροβουλία και όχι με ειλικρίνεια για να φυλαχτούν από ένα κακό αν οι άλλοι ἦσαν πιο δυνατοί. Και προτιμούσαν να εκδικηθούν για κάποιο κακό αντί να προσπαθήσουν να μην το πάθουν. Όταν ἔκαναν ὄρκους για κάποια συμφιλίωση, τους κρατούσαν τόσο μόνο όσο δεν είχαν την δύναμη να τους καταπατήσουν, μη ἔχοντας να περιμένουν βοήθεια από αλλού. Ἀλλά μόλις παρουσιαζόταν ευκαιρία, εκείνοι που πρώτοι είχαν ξαναβρεί το θάρρος τους, αν ἔβλεπαν ὅτι οι αντίπαλοι τους ἦσαν ἀφύλαχοι, τους χτυπούσαν κ' ἐνοιώθαν μεγαλύτερη χαρά να τους βλάψουν εξαπατώντας τους, παρά χτυπώντας τους

ανοιχτά. Θεωρούσαν ότι ο τρόπος αυτός όχι μόνο είναι πιο ασφαλής αλλά και βραβείο σε αγώνα δόλου. Γενικά είναι ευκολότερο να φαίνονται επιδέξιοι οι κακούργοι, παρά να θεωρούνται τίμιοι όσοι δεν είναι δόλιοι. Οι περισσότεροι άνθρωποι προτιμούν να κάνουν το κακό και να θεωρούνται έξυπνοι, παρά να είναι καλοί και να τους λένε κουτούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1 [Τ.Θ.]. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι ... κατέγνωσαν πάντων θάνατον**».

Μονάδες 30

2. «**καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἃς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧσὺ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἶ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο**» : Στο παρόν απόσπασμα περιγράψτε την αλλαγή στην στάση των δημοκρατικών Κερκυραίων απέναντι στους ολιγαρχικούς Κερκυραίους.

Μονάδες 10

3. «**ὡς ἐώρων τὰ γιγνόμενα**» : Ποιά τα γεγονότα, τα οποία έβλεπαν οι ολιγαρχικοί;

Μονάδες 10

4. Στο μεταφρασμένο κείμενο ο Θουκυδίδης περιγράφει κάποια από τα δυσμενή αποτελέσματα στην συμπεριφορά των ανθρώπων. Να τὰ καταγράψετε και να βρείτε στο αρχαίο κείμενο παραδείγματα που επαληθεύουν την κρίση του ιστορικού.

Μονάδες 10

5 [Τ.Θ.]. Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της Νέας Ελληνικής, για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **ἤγαγον, ἐπλήρωσαν, ἐσβῆναι, κατέγνωσαν, ἐώρων**.

Μονάδες 10

6. Να δοθούν οι τύποι που ζητούνται :

τῆς νυκτός : δοτική πληθυντικού

τὰς ναῦς : κλητική ενικού

ἀποκομίζονται : β' ενικό οριστικής αορίστου ίδια φωνή

κελεύσαντες : γ' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ίδια φωνή

Μονάδες 10

7. Να χαρακτηρίσουν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις.

Μονάδες 10

8 [Τ.Θ.]. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

Ο Θουκυδίδης στο έργο του

- α. επικεντρώνεται στην πολιτική ιστορία.
- β. θεωρεί ότι ο Αγησίλαος αποτελεί το πρότυπο του πολιτικού ηγέτη.
- γ. πιστεύει ότι, ακόμη και μέσα στον εμφύλιο πόλεμο, ο υπεύθυνος πολίτης μπορεί να δείξει μετριοπάθεια και ανώτερο ήθος.
- δ. καταγράφει μόνο τα γεγονότα για τα οποία είχε προσωπική γνώση και για τα οποία είχε κάνει επίπονη έρευνα.
- ε. δεν είχε δυσκολίες στην προσπάθεια για χρονολογική ακρίβεια στην έκθεση των γεγονότων.

Μονάδες 10